Svar på skriftligt spörsmål SSS 301/2024 rd

Svar på skriftligt spörsmål om att trygga finansieringen av och verksamheten i Enontekis flygplats

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 301/2024 rd undertecknat av riksdagsledamot Heikki Autto /saml m.fl.:

> Vilka konkreta åtgärder ämnar regeringen vidta för att säkerställa finansieringen av Enontekis flygplats på både kort och lång sikt så att flygplatsen även i fortsättningen kan betjäna som en del av Finlands försörjningsberedskap, i det internationella försvarssamarbetet
> och som en hörnsten för den regionala ekonomin utan att den finansiella bördan för Enontekis kommun med dess få invånare blir orimlig?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

I enlighet med statsminister Orpos regerings budgetproposition för 2025 sörjer regeringen för verksamhetsförutsättningarna för Enontekis flygplats genom att rikta ett understöd på 240 000 euro till flygplatsens verksamhet. Dessutom beviljar Transport- och kommunikationsverket Traficom med stöd av luftfartslagen 864/2014 och i enlighet med EU:s regler om statligt stöd årligen understöd efter prövning för verksamhets- och investeringsutgifter för de regionala trafikflygplatser och flygplatser som ligger utanför Finavia Abp:s flygplatsnät.

År 2024 var anslaget för understöd 900 000 euro, och Enontekis flygplats beviljades 75 000 euro av detta anslag (2022/631 802 euro och 2023/759 700 euro). De årligen beviljade stödbeloppen påverkas av hur många sökande som uppfyller ansökningskriterierna under ansökningsomgången. Om understödsanslaget inte räcker till för alla sökande, har understöd riktats utifrån en inbördes bedömning av ansökningarna så att målen för varje ansökningsomgång stöds på bästa möjliga sätt.

I egenskap av behörig myndighet beslutar Transport- och kommunikationsverket om målen och ansökningskriterierna för varje ansökningsomgång. Även den riksomfattande trafiksystemplanen, Trafik 12-planen, har påverkat hur målen fastställs. Eftersom de stödbelopp som ansöks nästan utan undantag årligen har överskridit det tillgängliga anslaget, är det viktigt att man även inom kommunen aktivt funderar på metoder för att utveckla området så att de stöder flygplatsens livskraft.

Trafik 12-planen skapar en långsiktig och framtidsinriktad syn på trafiksystemet. Planen innehåller en beskrivning av trafiksystemets nuläge och förändringarna i verksamhetsmiljön, en vision för utvecklingen av trafiksystemet fram till 2050, de mål som ställts upp för planen och de strategiska riktlinjer och områdesspecifika prioriteringar som preciserar dem samt statens och kommunernas åtgärder för att uppnå målen. Dessutom ingår ett statligt finansieringsprogram som är beroende av ram- och budgetbeslut, där de uppskattade anslagen för utveckling av trafiksystemet för åren 2025–2036 samlas. I finansieringen har regeringens mål att stärka de offentliga finanserna beaktats. I finansieringsprogrammet har 900 000 euro per år reserverats för trafikflygplatser och flygplatser utanför Finavias flygplatsnät.

Trafik 12-planen som också uppdateras innehåller åtgärder enligt regeringsprogrammets mål för flygtrafiken och nätverket av flygplatser. I uppdateringen av Trafik 12-planen har man fäst uppmärksamhet vid förändringarna i verksamhetsmiljön, särskilt de förändringar som skett i det geopolitiska läget när det gäller bland annat försörjningsberedskapen, beredskapen i övrigt och den militära rörligheten.

I enlighet med de åtgärder i utkastet till Trafik 12-planen som gäller nätverket av flygplatser och flygfält fastställer staten bland annat tillsammans med flygplatsoperatörerna kriterierna för nationellt strategiskt viktiga flygplatser före utgången av 2025. I kriterierna kan man granska till exempel tillgänglighet, passagerarantal, utvecklingsutsikter för trafiken, trafikens karaktär och regional betydelse. Utifrån de uppställda kriterierna fastställer staten i samarbete med flygplatsoperatörerna de nationellt strategiska flygplatserna och bildar ett nytt flygplatsnät av dem. För de återstående flygplatsernas del bedöms möjligheten till ett tidsbegränsat statsunderstöd så att utvecklingsvägarna för trafiken på flygplatserna säkerställs. Dessutom fortsätter staten att under de kommande åren bevilja statsunderstöd till flygplatser utanför Finavias nätverk (0,9 miljoner euro/år). Vid inriktningen av stödet läggs fokus på att förbättra förutsättningarna för den reguljära flygtrafiken, vilket motsvarar näringslivets behov. I andra hand stöds utvecklingen av affärsverksamhet och andra funktioner i anslutning till luftfarten. Syftet med statsunderstödet är att utveckla verksamheten och förbättra lönsamheten.

Helsingfors 23.9.2024

Kommunikations- och inrikesminister Lulu Ranne